

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **P. Ch.,** proti žalovanému **Ministerstvu dopravy**, se sídlem Praha 1, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2010, č. j. 2 Ca 20/2009 - 19,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2010, č. j. 2 Ca 20/2009 - 19, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2009, č. j. 466/2009-160-SPR/3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), vydaným podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „správní orgán prvého stupně“) ze dne 24. 3. 2009, č. j. MHMP 276572/2009/Shr, kterým byl žalobce uznán vinným, že porušením ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), spáchal přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), za což mu byla podle ustanovení § 22 odst. 7 zákona o přestupcích uložena pokuta ve výši 5000 Kč a sankce zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu šesti měsíců.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze; ten ji usnesením ze dne 22. 1. 2010, č. j. 2 Ca 20/2009 - 19, odmítl pro předčasnost.

Městský soud se nejprve zabýval tím, zda napadené rozhodnutí vůbec nabylo právní moci; pokud by tomu tak nebylo, musela by být žaloba odmítnuta pro předčasnost. Konstatoval, že k náhradnímu doručení fikcí může dojít jen v případě, pokud se adresát zásilky v místě bydliště zdržuje. Zákonná konstrukce náhradního doručení je totiž založena na předpokladu, že adresát se v době doručení, tj. určitého dne, skutečně zdržuje v místě doručení a může si tedy zásilku bezprostředně vyzvednout na poště. Tato podmínka není splněna nejen v důsledku dlouhodobé nepřítomnosti, nýbrž i tehdy, jde-li o stav přechodný, krátkodobý. Může jít o několikadenní pobyt mimo bydliště z důvodu dovolené, což je i případ žalobce, který se od 7. 8. 2009 do 29. 8. 2009 z důvodu dovolené zdržoval mimo své bydliště. Žalobce se v době uložení zásilky, dle sdělení jeho matky, na doručovací adrese nezdržoval, a proto nemohla být zásilka (odeslaná dne 5. 8. 2009) uložena dne 7. 8. 2009 na poště, s následkem fikce náhradního doručení dnem 17. 8. 2009. Napadené rozhodnutí tak ani nemohlo dne 17. 8. 2009 nabýt právní moci. Žalovaný z doručenky (poznámka matky žalobce) věděl o tom, že se žalobce na doručovací adrese nezdržuje, a přesto vyznačil právní moc napadeného rozhodnutí. Žalobce se však o existenci napadeného rozhodnutí dozvěděl až z oznámení žalovaného ze dne 20. 8. 2009, které mu bylo doručeno dne 31. 8. 2009, a kterým mu oznamoval nabytí právní moci napadeného rozhodnutí.

Městský soud tak dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí nebylo žalobci řádně doručeno, a proto ani nemohlo nabýt právní moci. Do té doby je ovšem řízení o soudním přezkumu takového rozhodnutí předčasné. Městský soud proto konstatoval, že je na žalovaném, aby napadené rozhodnutí žalobci nejprve řádně doručil; žalobci poté poběží nová lhůta k podání správní žaloby. Pro chybějící podmínky řízení pak městský soud žalobu podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) odmítl pro její předčasnost.

Usnesení městského soudu napadl žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností opírající se o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti i samotné povahy napadeného soudního rozhodnutí je ovšem zřejmé, že stěžovatelem může být tvrzen toliko kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který jako jediný dopadá právě na tvrzenou nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby. Jak nicméně vyplývá z judikatury, pod tímto důvodem kasační stížnosti, v podobě nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, se fakticky skrývají i další důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. Z povahy věci je vyloučen jen důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nezakládá proto nedostatek návrhu. K tomu srov. například rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2002 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Stěžovatel uvádí, že žaloba směřovala proti napadenému rozhodnutí, nicméně jediným žalobním bodem byl tvrzený nedostatek oznámení napadeného rozhodnutí a

nemožnost jeho nabytí právní moci. Obsahově samotnému napadenému rozhodnutí nic vytýkáno nebylo; proto stěžovatel navrhoval žalobu odmítnout. Městský soud sice žalobu odmítl, avšak pro její předčasnost, čímž žalobci *de facto* vyhověl, neboť uvedl, že napadené rozhodnutí mu nebylo řádně doručeno, a proto nemohlo ani nabýt právní moci. Stěžovatel si je vědom, že kasační stížnost proti důvodům rozhodnutí je obecně nepřípustná. Důvody rozhodnutí městského soudu jsou však založeny na nesprávném posouzení právní otázky stran právní moci napadeného rozhodnutí a v konečném důsledku pak městský soud stěžovateli uložil, jak má dále v řízení postupovat.

Dle názoru stěžovatele bylo žalobci doručováno v souladu se správním řádem na adresu jeho trvalého pobytu, na které přebíral předchozí písemnosti v přestupkovém řízení. Na uvedené adrese bylo dne 7. 8. 2009 poštovní doručovatelkou zanecháno poučení o právních důsledcích spojených s nepřevzetím zásilky. Od tohoto dne byla písemnost připravena k vyzvednutí. V blíže neurčený den bylo na obálku, neznámo kým, rukou dopsáno *„nezdržuje se“* a *„matka“* a nečitelný podpis. V návaznosti na toto sdělení, ze kterého plynulo, že si žalobce písemnost nepřevezme, byla vrácena zpět stěžovateli. Stěžovatel považoval napadené rozhodnutí za doručené desátým dnem ode dne uložení písemnosti a tímto dnem obě správní rozhodnutí nabyla právní moci (§ 24 odst. 1 správního řádu). Městský soud však vycházel z toho, že nebyly naplněny podmínky ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu, a za rozhodující vzal poznámku uvedenou na obálce; dospěl tak k závěru, že se žalobce v době doručování v místě svého trvalého bydliště nezdržoval. S tím se však stěžovatel neztotožňuje, neboť pro zodpovězení otázky, zda se někdo zdržuje v určitém místě či nikoliv, nemůže být vzat za rozhodující důkaz poznámkou na obálce, napsanou nedostatečně identifikovanou osobou. Podle platné právní úpravy je navíc nutno vycházet z vyvratitelné právní domněnky, že se adresát v místě doručování zdržuje, ledaže tuto skutečnost sám adresát přesvědčivě vyvrátí. To však žalobce neučinil; jeho podání obsahovalo pouze ničím nepodložená tvrzení, že se na adrese svého trvalého pobytu nezdržoval. Stěžovatel namítá, že adresát může podle ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu požádat správní orgán o určení neplatnosti doručení, například proto, že se pro svou dočasnou nepřítomnost nezdržoval v místě doručení. Ve smyslu ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu by pak byl povinen prokázat, že překážkou doručení byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Nelze se však domáhat určení neplatnosti doručení pouhým neodůvodněným a nedoloženým tvrzením adresáta nebo jiné blíže neidentifikované osoby. Žalobce svoji dočasnou nepřítomnost v místě bydliště nikterak nedoložil.

K osobě žalobce stěžovatel dodává, že jeho jednání je motivováno snahou dosáhnout marného uplynutí lhůty k projednání přestupku (§ 20 odst. 1 zákona o přestupcích). Stěžovatel je přesvědčen o jeho obstrukčním jednání (smyšlené tvrzení o dočasné nepřítomnosti) a odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2005, č. j. 2 Afs 202/2004 – 43, publikovaný pod č. 1115/2007 Sb. NSS. Žalobce si v době doručení evidentně byl vědom toho, že je účastníkem odvolacího řízení, které se týká přestupku spáchaného dne 25. 8. 2008, a musel si být vědom i toho, že mu bude v rozhodné době napadené rozhodnutí doručováno. I kdyby se žalobce skutečně nezdržoval v místě bydliště, věděl to nepochybně předem a měl možnost o tom stěžovatele informovat nebo zmocnit jinou osobu k přebírání písemností. Nic z toho však neučinil, neboť nebylo v jeho zájmu, aby mu napadené rozhodnutí bylo doručeno.

Stěžovatel nebude postupovat způsobem, který mu městský soud v odůvodnění svého usnesení doporučil, tj. opětovně doručovat napadené rozhodnutí žalobci, neboť je přesvědčen, že to již nabylo právní moci. I kdyby totiž nemohlo být považováno za doručené dnem 17. 8. 2009, je nepochybné, že stejnopis napadeného rozhodnutí, s vyznačenou doložkou právní moci, byl žalobci doručen nejpozději dne 31. 8. 2009; stejnopis napadeného rozhodnutí byl totiž připojen k oznámení o nabytí právní moci. I v tomto ohledu je tedy usnesení městského soudu opřeno o chybné úvahy.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že text na doručenku ve znění *„na uvedené adrese se nezdržuje“* napsala poštovní doručovatelka, což stvrdila jeho matka svým podpisem. Kasační stížnost považuje za nepřípustnou, neboť směřuje pouze proti důvodům rozhodnutí (§ 104 odst. 2 s. ř. s.), a opírá se o jiné důvody, než které stěžovatel uplatnil v řízení před soudem a o jiné důvody, než které jsou uvedeny v ustanovení § 103 s. ř. s. (§ 104 odst. 4 s. ř. s.)

Vzhledem k tomu, že v projednávané věci byla kasační stížnost podána účastníkem, který byl v řízení před městským soudem procesně úspěšný, zabýval se nejprve Nejvyšší správní soud tím, zda se vůbec jedná o kasační stížnost přípustnou. Podle ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. je totiž nepřípustné, aby kasační stížnost směřovala jen proti výroku o nákladech řízení nebo *proti důvodům rozhodnutí soudu*. Stěžovatel v řízení o žalobě navrhoval její odmítnutí, což městský soud i učinil, stalo se tak ovšem ze zcela jiného důvodu, než se toho dožadoval stěžovatel, a to pro její předčasnost. V odůvodnění usnesení pak městský soud zpochybnil právní moc napadeného rozhodnutí a vyzval stěžovatele k tomu, aby napadené rozhodnutí žalobci znovu doručil. Argumentace stěžovatele tak vskutku nesměřuje proti samotnému výroku o odmítnutí žaloby, nýbrž proti důvodům jejího odmítnutí; *prima vista* by tak měla být kasační stížnost odmítnuta. Na straně druhé nelze ale přehlédnout skutečnost, že odmítavým usnesením městského soudu bylo skončeno toliko soudní řízení (o správní žalobě), nikoli však řízení správní; to bylo naopak fakticky znovu otevřeno, respektive soud vyslovil závazný právní názor v tom směru, že rozhodnutí stěžovatele dosud nenabylo právní moci a má být žalobci znovu doručeno. Procesní úspěch stěžovatele v soudním řízení tak má podstatné přesahy do jím vedeného správního řízení, které bylo, až do rozhodnutí městského soudu, považováno za pravomocně skončené. Jakkoli městský soud nemohl stěžovatele nikterak zavazovat nad rámec vysloveného právního názoru na (ne)existenci právní moci u napadeného rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), podstatné je, že v důsledku usnesení soudu bude stěžovatel muset (nově) pokračovat ve vedení řízení, o němž dosud měl za to, že je pravomocně skončeno. Lze tak v jistém smyslu hovořit o tom, že právní pozice stěžovatele se po vydání usnesení městského soudu změnila, byť pochopitelně nikoli ve smyslu zásahu do sféry jeho veřejných subjektivních práv (§ 2 s. ř. s.), neboť to je, s ohledem na jeho postavení coby orgánu veřejné moci, pojmově vyloučeno. Lze tedy i na případ stěžovatele přiměřeně vztáhnout právní názor vyslovený v rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 1 Afs 57/2006 – 70, kde byla výluka vyplývající z ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s., vyložena restriktivně tak, že *„[z]a nepřípustnou kasační stížnost ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s. je nutno považovat všechny případy, kdy by i případný úspěch stěžovatele v řízení před Nejvyšším správním soudem nemohl vést v konečném důsledku ke změně v jeho právním postavení.“* Pokud jde dále o argumentaci žalobce stran nepřípustnosti kasační stížnosti,

zde lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 – 104 dle kterého *„[z]ákaz uvádět v řízení o kasační stížnosti nové právní důvody, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), dopadá pouze na takového stěžovatele, který byl v řízení před krajským soudem žalobcem. Žalovaný správní orgán, který podává kasační stížnost, může argumentovat jakýmikoli právními důvody, a to bez ohledu na to, jakou procesní obranu uplatnil ve vyjádření k žalobě a zda takové vyjádření vůbec podal.“*

Nejvyšší správní soud proto připustil kasační stížnost k meritornímu projednání a přezkoumal napadené usnesení v jejím rozsahu (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve z povahy věci zabýval posouzením námitek opírajících se o ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jelikož stěžovatel nikterak blíže nekonkretizoval, v čem spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného usnesení, lze se touto námitkou zabývat pouze v obecné rovině. Z rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu k tomuto tématu (srov. například rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245) se podává, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže: není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; není uvedeno, z jakého důvodu nepovažoval soud za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považuje žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené; proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí může být případ, kdy soud opomněl přezkoumat některou ze včas uplatněných žalobních námitek. K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost se z rozsáhlé judikatury zdejšího soudu (srov. například rozsudky ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 – 76, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 27/2008 – 76, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS, či ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS) podává, že je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, jestliže zejména: z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla, v kontextu podané správní žaloby, posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí; pokud je jeho odůvodnění vnitřně rozporné, popřípadě je-li výrok v rozporu s odůvodněním; pokud z jeho výroku nelze zjistit, jak vůbec soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl; je-li jeho výrok vnitřně rozporný. Dále se jedná o případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Žádné z těchto pochybení Nejvyšší správní soud v usnesení městského soudu nenalezl a tuto kasační námitku tak neshledal důvodnou.

Nejvyšší správní soud se proto zabýval posouzením otázky předčasnosti podané žaloby. Městský soud svou úvahu o předčasnosti založil na zjištění, že napadené

rozhodnutí nemohlo být žalobci doručeno fikcí náhradního doručení, a proto ani nemohlo nabýt právní moci. Fikce doručení nemohla nastat, neboť z doručenky vyplynulo, že se žalobce v místě doručování nezdržoval. Jestliže tedy rozhodnutí stěžovatele nebylo žalobci doručeno a nenabylo právní moci, nemůže být předmětem soudního přezkumu.

Nejprve je nutné vyjádřit se k otázce právního hodnocení věci městským soudem, tedy k jeho interpretaci příslušných ustanovení správního řádu, upravujících doručování písemností. Na rozdíl od předchozí právní úpravy [§ 24 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů], kdy podmínkou pro uložení písemnosti bylo to, že její adresát *nebyl v místě doručení zastižen, ačkoliv se tam zdržoval,* je nyní platná právní úprava doručování (§ 23 a § 24 správního řádu) koncipována tak, že podmínkou pro uložení písemnosti je pouze zjištění, že adresát *nebyl v místě doručování zastižen a nebylo možno mu písemnost doručit ani jiným přípustným způsobem* podle ustanovení § 20 správního řádu. Zjišťování toho, zda se adresát v místě doručování *zdržuje* či nikoliv, tak zcela odpadlo. Další podmínky řádného uložení písemnosti upravuje ustanovení § 23 odst. 4 a 5 správního řádu, podle kterých musí doručovatel vyzvat adresáta, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl, a to tak, že mu vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo (písemné) oznámení o neúspěšném doručení písemnosti a současně mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout; poučí ho též o právních důsledcích nevyzvednutí písemnosti. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil. Za splnění těchto podmínek pak fikce doručení podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu nastane tehdy, jestliže si adresát uložené písemnosti tuto písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedne. Písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty, a to i tehdy, kdyby se adresát v místě doručování nezdržoval, ovšem za předpokladu splnění všech shora popsaných úložních podmínek (nesmí jít současně o osobu neznámého pobytu nebo osobu, které se *prokazatelně nedaří doručovat* - těm se doručuje veřejnou vyhláškou – viz § 25 odst. 1 správního řádu). Splnění podmínek fikce doručení prokazuje správní orgán, který nese i zodpovědnost za jím zvolený způsob doručování. Z iniciativy adresáta je možné pokusit se účinky fikce doručení zvrátit, a to postupem podle ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu, podle kterého může adresát požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Přechází však na něj důkazní břemeno prokázat, že si pro dočasnou nepřítomnost, nebo z jiného vážného důvodu, nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout.

Nejvyšší správní soud se následně zabýval údaji uvedenými na příslušné doručence, založené ve správním spise, neboť *„[s]plnění podmínek pro uložení doručované písemnosti dle § 23 správního řádu z roku 2004, a tudíž i pro její doručení na základě fikce dle § 24 odst. 1 téhož zákona, pokud si ji adresát ve lhůtě 10 dnů od uložení nevyzvedne, prokazuje správní orgán obvykle tím, že založí do spisu vrácenou obálku s nevyzvednutou písemností, včetně předtištěné doručenky“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009 – 67). Při bližším ohledání doručenky lze konstatovat, že podmínky pro řádné uložení písemnosti splněny nebyly, a proto je vyloučeno uvažovat o fikci doručení. Z doručenky je patrné, že dne 5. 8. 2009 byla písemnost předána k poštovní přepravě, a to na adresu trvalého bydliště žalobce P. 5, P. H. 2480/10. Dne 7. 8. 2009 poznamenal doručující poštovní orgán (I. K. – dle otisku razítka) na doručenku, že adresátovi byla

zanechána výzva a poučení. Dále bylo na doručenku vyznačeno, že písemnost byla dne 7. 8. 2009 připravena k vyzvednutí. Z doručenky je též patrné, že blíže neurčeného dne na ni bylo rukou dopsáno „*na uvedené adrese nezdržuje se*“, k tomu je připojen text „*Matka*“ a podpis „*Ch.*“. Na zadní straně je vyznačeno křížkem, že zásilka nebyla po uložení ve stanovené lhůtě vyzvednuta, proto byla vrácena odesílateli dne 14. 8. 2009 (dle otisku razítka). Na přední straně doručenky je pak vyznačeno razítko podatelny stěžovatele, kam se písemnost vrátila dne 17. 8. 2009. Dne 20. 8. 2009 pak stěžovatel vyznačil, že napadené rozhodnutí nabylo právní moci dnem 17. 8. 2009.

Již na první pohled je zřejmé, že předmětná doručenka neprokazuje naplnění všech podmínek, jichž je třeba k tomu, aby mohla nastat fikce doručení a s ní spojená právní moc napadeného rozhodnutí. Je naprosto evidentní, že písemnost nebyla na poště uložena po celou desetidenní úložní lhůtu a ani nebyla vyzvednuta či odepřena adresátem. Lze mít za to, že dne 7. 8. 2009 byla písemnost skutečně řádně uložena. Pravděpodobně dne 14. 8. 2009 se na poštu dostavila matka žalobce s výzvou pro žalobce k vyzvednutí písemnosti a oznámila doručujícímu orgánu, že se její syn na doručovací adrese nezdržuje. Doručující orgán si na základě tohoto sdělení vyhodnotil, že již není důvod nadále písemnost ukládat, proto ještě téhož dne (tj. sedmého dne od uložení) vyznačil, že písemnost nebyla ve stanovené lhůtě vyzvednuta a zásilku vrátil stěžovateli. Stěžovateli se nevyzvednutá písemnost vrátila dne 17. 8. 2009, tj. desátého dne od uložení. Stěžovatel pak, i přes zjevné nesplnění všech podmínek řádného uložení, shledal naplnění fikce doručení uplynutím desátého dne od uložení, a vyznačil právní moc dnem 17. 8. 2009. To však, jak již bylo konstatováno, učinit nemohl, neboť fikce doručení dne 17. 8. 2009 nastat nemohla. Podle ustanovení § 19 odst. 2 správního řádu, zvolí-li správní orgán způsob doručení prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, je na něm, aby zvolil takovou poštovní službu, aby z uzavřené poštovní smlouvy vyplývala povinnost dodat poštovní zásilku obsahující písemnost způsobem, který je v souladu s požadavky správního řádu na doručení písemnosti. Pokud tedy stěžovatel zvolil takovou poštovní službu, která umožnila, aby na základě oznámení o tom, že se adresát v místě doručení nezdržuje, bylo uložení písemnosti přerušeno a písemnost byla vrácena, aniž by uběhla řádná úložní doba, nese odpovědnost za tyto deficity (které fakticky akceptoval) sám a nemůže se ani dovolávat toho, že se snad žalobce svou smyšlenou krátkodobou nepřítomností pokoušel o marné uplynutí jednoroční lhůty k projednání přestupku. I kdyby tomu tak skutečně bylo, nezbavuje to stěžovatele odpovědnosti za řádné doručení písemnosti.

Za těchto okolností lze tedy uzavřít, že městský soud správně dovodil, že rozhodnutí stěžovatele nemohlo být žalobci doručeno (fikcí) dne 17. 8. 2009. Tento dílčí závěr lze tedy, i přes odlišné právní důvody, které k tomu zdejší soud vedly, akceptovat.

Nejvyšší správní soud nicméně i přes skutečnosti výše uvedené nemůže akceptovat názor městského soudu o předčasnosti podané žaloby. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žaloba byla dne 31. 8. 2009 osobně podána na podatelně městského soudu. V soudním spise na č.l. 3 až 6 je bezprostředně za žalobou vedena kopie napadeného rozhodnutí, s vyznačenou doložkou právní moci, na kterou se v žalobě odkazuje. Z podacího razítka městského soudu na č.l. 1 spisu se pak podává, že žaloba byla podána se *svazkem* příloh. Vše tedy nasvědčuje závěru, že kopie napadeného rozhodnutí byla žalobcem přiložena jako příloha k žalobě a žalobce tak byl nejpozději v okamžiku podání žaloby seznámen i s jeho

obsahem. S tím koresponduje tvrzení stěžovatele, že stejnopis napadeného rozhodnutí s vyznačenou doložkou právní moci byl přílohou oznámení o nabytí právní moci napadeného rozhodnutí; tato zásilka byla žalobci (dle obsahu správního spisu) prokazatelně doručena dne 31. 8. 2009. Napadené rozhodnutí tak bylo žalobci fakticky oznámeno nejpozději dne 31. 8. 2009, přičemž lze konstatovat, že toto oznámení pro něj mělo stejnou informační hodnotu jako oznámení řádně procesně učiněné (ke zjišťování faktického okamžiku oznámení rozhodnutí srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 – 118, publikovaný pod č. 1838/2009 Sb. NSS). Nejpozději tohoto dne tak počala žalobci běžet lhůta k podání správní žaloby podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s., a žaloba podaná městskému soudu téhož dne (31. 8. 2009), proto v žádném případě nemohla být považována za předčasnou. Městský soud se tak odmítnutím žaloby pro její předčasnost dopustil závažného procesního pochybení, které mělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud naznal, že jsou naplněny kasační důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s., a proto mu nezbylo, než napadené usnesení městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, věta první před středníkem s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2, věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu